Raadsinformatiebrief

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Buurtuitvoeringsplan Energietransitie

Adviseur : Dirk-Wim in 't Hof
Portefeuillehouder : Tineke van der Pas
Datum : 28 november 2023

Aan de Raad

Eind 2022 stelde u de Transitievisie warmte (TVW) vast. Hierin is aangegeven dat in de gecombineerde buurten De Moestuin, Leermolensenk en omgeving Delhoevelaan concrete kansen liggen voor een collectief warmte alternatief. Samen met woningcorporatie Portaal, netbeheerder Liander, werkgroep Duurzaam Rozendaal en een aantal bewoners van deze buurten hebben we daarom de mogelijkheden voor duurzame warmte onderzocht. De uitwerking daarvan is opgesteld in een Buurtuitvoeringsplan, leidend tot concrete adviezen voor de vervolgaanpak.

Wat willen we bereiken?
Het buurtuitvoeringsplan geeft inzicht in de haalbaarheid van drie warmte-opties en doet aanbevelingen voor het vervolg van het proces om te komen tot een betaalbare, betrouwbare, behagelijke en duurzame toekomst voor onze inwoners, ook zonder aardgas. We onderscheiden hierbij 3 sporen:

1. Het stimuleren en ondersteunen van energiebesparing door o.a. de verbetering van de communicatie en voorlichting, het starten van gezamenlijke inkooptrajecten (voor o.a. isolatie en zonnepanelen), het voortzetten van de gemeentelijke duurzaamheidslening en het aanbieden van energie-advisering tegen gereduceerde tarieven.
2. Het blijven monitoren van de drie onderzochte warmteopties en het uitvoeren van een quick scan naar kansrijke nieuwe warme-opties.
3. Het nader onderzoeken van de meerwaarde van een lokale coöperatieve beweging voor de uitvoering van duurzaamheidsprojecten.

Wat staat er in het Buurtuitvoeringsplan?
Elke warmteoptie kent voor- en nadelen die technisch, organisatorisch, financieel of heel praktisch van aard zijn. Samen met de bewoners hebben we de drie warmteopties getoetst aan relevante aspecten die we samen met bewoners hebben opgesteld en aan de kaders zoals vastgesteld door de gemeenteraad op 14 februari 2023. In een rapportage en een infographic zijn de belangrijkste technische en financiële verschillen tussen de 3 warmteopties in beeld gebracht. De belangrijkste conclusies uit het onderzoek zijn:

a) Een collectief warmtenet is op korte termijn in De Moestuin niet rendabel te exploiteren en in Leermolensenk en Delhoevelaan alleen bij een deelname-percentage van 90%.

b) Het gebruik van een volledig elektrische warmtepomp leidt tot de meeste CO_2 besparing, maar is op korte termijn voor bewoners de kostbaarste optie omdat veelal nog een flinke verbouwing nodig is om een woning hiervoor geschikt te maken.
c) Voor de meeste inwoners is daarom de hybride warmtepomp-optie de meest voor de hand liggende (tijdelijke) oplossing bij de vervanging van een gasgestookte CV-ketel na 2026.

Financiën
De kosten voor het doorlopen proces in 2023 en de voorgestelde vervolgacties in 2024 passen binnen het budget duurzaamheid (werklijnen energiebesparing, duurzame warmte en bewustwording en communicatie) zoals vastgesteld in het Uitvoeringsprogramma Rozendaal Energieneutraal 2023-2025.

Wat gaan we in 2024 doen?
We vervolgen onze duurzaamheids-aanpak op basis van de uitvoeringsagenda Rozendaal Energieneutraal 2023-2025 voor alle woningen in Rozendaal en betrekken hierbij de aanbevelingen uit het buurtuitvoeringsplan. Samen met een afvaardiging van bewoners uit de onderzochte wijken (kernteam) is besproken welke vervolgactiviteiten hierbij de meeste prioriteit verdienen. Zoals bijvoorbeeld:

- Het (blijven) ondersteunen van bewoners bij het energiezuiniger maken van hun woning.
- Het stimuleren en onderzoeken van praktische en financiële ondersteuning van collectieve inkooptrajecten met betrekking tot woningisolatie, warmtepompen en/of zonnepanelen.
- Het nader onderzoeken van kansrijke warmte-alternatieven zoals de financiële en organisatorische haalbaarheid van een kleinschaliger buurtwarmtesysteem (bijvoorbeeld een collectieve warmtepomp voor 3-5 woningen).
- Afstemmen en samenwerken met buurgemeenten Arnhem & Rheden m.b.t. individuele en collectieve warmteopties, communicatie en voorlichting en het uitvoeren van bijvoorbeeld ecologisch onderzoek t.b.v. isolatieprojecten.
- Het stimuleren van meer energiezuinig maken van woningen door het aanbieden van energieadviezen. Hiervoor werken we samen met Rijn-IJssel energie coöperatie.

Tijdens de excursie op 21 april 2023 naar een buurtwarmtenet in Didam (www.bloemenbuurtdidam.nl) hebben we gezien dat een lokale energie coöperatie een positieve invloed kan hebben bij het verduurzamen van een wijk. Graag onderzoeken wij voor Rozendaal de meerwaarde van het oprichten van een lokale energie coöperatie of vergelijkbare samenwerking waarbij de scope kan worden verbreed naar andere duurzaamheidsaspecten zoals zorg, sociale cohesie en klimaatbestendigheid.

Een overzicht van de uit te voeren activiteiten in 2024 die voortvloeien uit het buurtuitvoeringsplan treft u als bijlage aan. Om ook de reactie en input vanuit de gemeenteraad hierbij te betrekken is op 7 december een raadsbijeenkomst gepland. Na deze bijeenkomst wordt het activiteitenoverzicht 2024 geactualiseerd voor definitieve vaststelling in college en Raad.

Communicatie
Het proces voor het opstellen van het BUP kende in 2023 veel communicatie momenten zoals een intensieve overlegstructuur met bewoners, leden van de werkgroep duurzaam Rozendaal en externe bureaus, voortgangspublicaties in De Roos, het opstellen van een informatiekrant, een excursie naar een warmtenetwerk in Didam, buurtbijeenkomsten in Leermolensenk en Moleneind en een actualisatie van onze website met daarop alle gespreksverslagen en relevante rapportages van het BUP-proces. Desondanks zijn we ons er van bewust dat we nog niet alle bewoners goed hebben weten te bereiken. Goede informatie-vanuit de gemeente blijft daarom een aandachtspunt.

De Rozendaalse raad wil maximaal betrokken zijn bij het proces om te komen tot een voorstel voor de raad en heeft daarvoor een speciale raadswerkroep ingesteld. Op 12 februari 2023 heeft de raad ingestemd met het plan van aanpak voor het opstellen van het buurtuitvoeringsplan en heeft hierbij aanvullende kaders vastgesteld. Op 12 april en 5 oktober is de raadswerkgroep met de wethouders en leden van de werkgroep Duurzaam Rozendaal bijeen geweest om inbreng te hebben en geïnformeerd te worden over het proces. In juni is de raad tussentijds geïnformeerd via een raadsinformatiebrief. Op 7 december is een raadsinformatieavond gepland voor de bespreking van het eindresultaat

In de afgelopen periode is ook regelmatig overleg gevoerd met leden van de werkgroep duurzaam Rozendaal die het proces mede ondersteunen op basis van hun persoonlijke en professionele expertise. Deze leden van de werkgroep hebben aangegeven graag bij het vervolg van het proces betrokken te willen blijven. Ook enkele leden van het kernteam, bestaande uit bewoners die in de afgelopen periode actief hebben meegepraat en geadviseerd, hebben aangegeven graag mee te blijven denken.

Bijlagen

1. Buurtuitvoeringsplan
2. (Concept) Activiteitenoverzicht BUP 2024

Verslagen en presentaties uit de afgelopen periode staan op www.rozendaal.nl (Buurtuitvoeringsplannen (op weg naar wonen zonder aardgas) - Gemeente Rozendaal)

Het college van burgemeester en wethouders,

Bas Pelgrum,
gemeentesecretaris

Ester Weststeijn,
burgemeester